

Załącznik Nr 1 do Uchwały XVII/129/08
Rady Gminy Zarszyn z dnia 25 czerwca 2008 r
w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Długie
na lata 2008 - 2016

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DŁUGIE

**Gmina Zarszyn
Powiat sanocki
Województwo podkarpackie**

**Mała strategia wiejska
na lata 2008-2016**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
WPROWADZENIE	4
DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO :	
POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO-GEOGRAFICZNE.....	5
HISTORIA	6
ZABYTKI	6
DEMOGRAFIA	6
GOSPODARKA	6
INSTYTUCJE	7
RYNEK PRACY	7
ROLNICTWO	7
ŚRODOWISKO NATURALNE	9
INFRASTRUKTURA	10
KOMUNIKACJA TELEKOMUNIKACJA	10
ZAOPATRZENIE W WODĘ	10
SIEĆ KANALIZACYJNA	10
ŹRÓDŁA ENERGII	11
GAZOWNICTWO	11
OŚWIATA	11
ZDROWIE	11
POMOC SPOŁECZNA	11
BEZPIECZEŃSTWO	11
SPORT I REKREACJA	12
KULTURA	12
ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI DŁUGIE.....	13
KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE ROZWOJU.....	16
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI.....	23
MOCNE STRONY	24
SŁABE STRONY	24
SZANSE	25
ZAGROŻENIA	25
PLAN DZIAŁAŃ	26
HARMONOGRAM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ.....	27
ODBIORCY PROJEKTÓW	28
OCZEKIWANE REZULTATY	28
WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU	28
PODSUMOWANIE	28

„...Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie - jak u dobrego gospodarza – miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków...”

Jan Paweł II

Krosno, 1997 r.

WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Zarszyn przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Długie.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działania umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, integrację mieszkańców gminy Zarszyn (głównie z miejscowości objętych obwodem przynależącym do Gimnazjum w Długiem), zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynię na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej
3. budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji sportowych, społeczno – kulturalnych, turystycznych
4. poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i estetyki wsi
5. wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
6. specjalistycznej pomocy w zakresie poradnictwa psychologiczno- pedagogicznego dla mieszkańców miejscowości
7. kultury, nauki i sportu
8. dziedzictwa kulturowego
9. odnawiania, eksponowania miejsc pamięci
10. ekologii
11. rozwoju przedsiębiorczości i gospodarstw specjalistycznych

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Długie jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości a także szanse i zagrożenia dla jej rozwoju, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Długie to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2007-2013. Podstawą opracowania planu jest Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Strategia rozwoju Gminy.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

WPROWADZENIE

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia społeczno - kulturowe, koncentruje się na lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia jej mieszkańców jak i mieszkańców całej gminy. Ma głównie pro-społeczny i pro-kulturowy charakter i dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnienia infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom i mieszkańcom pobliskich miejscowości godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodych ludzi na miejscu. Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga consensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.

4. tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

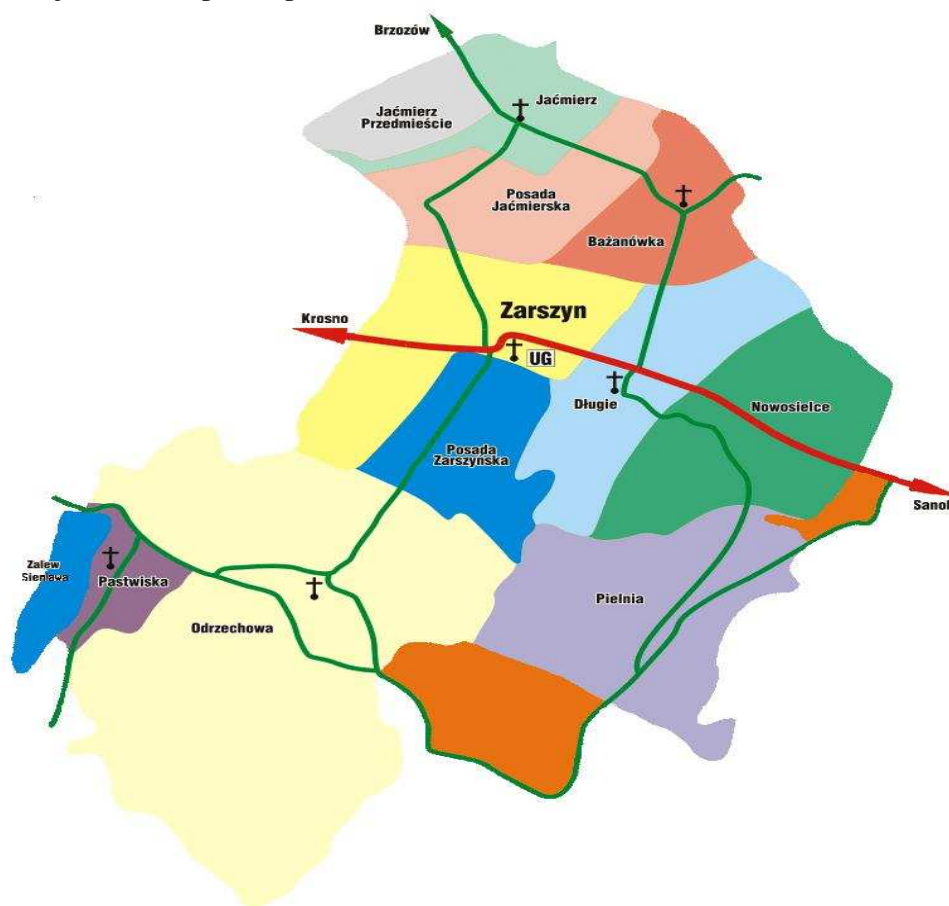
Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać poprawę jakości życia na wsi.

Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO - GEOGRAFICZNE

W południowo-wschodnim zakątku Polski, na terenie Dołów Jasielsko –Krośnieńsko -Sanockich, będących obniżeniem pomiędzy Pogórzem Karpackim od północy a Beskidem Niskim i Bieszczadami od południa na terenie województwa podkarpackiego przy trasie prowadzącej w Bieszczady leży Długie – jedna z dziewięciu miejscowości tej gminy Zarszyn w powiecie sanockim w województwie podkarpackim.

Powierzchnia ogólna Długiego wynosi 958,0 ha.

Długie usytuowane jest nad rzeką Pielnica, która jest prawym dopływem Wisłoka. Swoją początek bierze ona z południowych stoków karpackiego pasma Bukowiny i Zrubonia na południe od Woli Sękowej. Klimat należy do przejściowych między morskim a kontynentalnym. Pogoda jest więc wynikiem ścierania się dwóch mas powietrza ze wschodu i zachodu.

HISTORIA

Założycielami Długiego byli prawdopodobnie koloniści niemieccy. Po raz pierwszy występuje w dokumencie z 1395r., w którym król Władysław Jagiełło nadaje Długie, Zarszyn i Posadę Zarszyńską Jachnikowi ze Soswieszowa. W 1395 roku nazwa wsi brzmiała Długe, w 1477 roku Długa, w 1589 roku Długie. W latach 1625-1773 właścicielami wsi byli krośnieńscy jezuici, którzy odbudowali wieś po zniszczeniu przez Tatarów w 1624 roku. W połowie XIX w. wieś zdziesiątkowała epidemia tyfusu. W czasie, kiedy właścicielem Długiego był Jan Wiktor we wsi funkcjonowała gorzelnia, jedna z siedmiu w powiecie sanockim. W czasie obu wojen światowych wieś poniosła straty zarówno ludnościowe jak i materialne. W okresie okupacji ludność Długiego włączyła się czynnie w walkę z hitlerowcami. Zorganizowano szlaki kurierskie i trasy przerzutowe na Węgry. Jeden z bardziej znaczących punktów przerzutowych znajdował się pod Stachanowem. Działała też Szkoła Podoficerska.

ZABYTKI

Głównymi walorami zabytkowymi Długiego są gorzelnia, pomnik poświęcony poległym w I i II wojnie światowej, dom ludowy, kapliczki i krzyże przydrożne, domy drewniane z początku XX w. a przyrodnicze są lasy i łąki.

GOSPODARKA

Na terenie miejscowości Długie zarejestrowanych jest 25 firm prowadzących działalność gospodarczą, w tym.:

1. handel – 9,
2. tartaki, inne zakłady – 5,
3. usługi transportowe, murarskie – 11.

INSTYTUCJE

1. Szkoła Podstawowa
2. Gimnazjum w Długiem
3. Kościół
4. Izba Lekarska
5. Kółko Rolnicze
6. Biblioteka

RYNEK PRACY

Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku zamieszkujących teren Długiego przedstawia poniższa tabela, dane na koniec każdego roku kalendarzowego.

Liczba bezrobotnych	2003	2005	2007
Ogółem, w tym:	148	135	81
kobiety	79	74	42
kobiety do ogółu %	53	55	52

ROLNICTWO

Rolnictwo gminy Zarszyn charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, co wpływa na niską ich rentowność. Liczbę gospodarstw na terenie Długiego prezentują poniższe tabele:

Gospodarstwa w Długiem	Liczba
do 1 ha (nieruchomości rolne)	427
1-2ha	197
2-5 ha	74
5-7 ha	7
7-10 ha	1
10-15 ha	1
Powyżej 15ha	2

Gospodarstwa specjalistyczne w Długiem	Liczba
produkcja towarowa zwierzęca	4
produkcja roślinna	3

Działania, prowadzone przez ARiMR, z których skorzystali rolnicy z terenu Długiego:	Ilość
„Pomoc gospodarstwom niskotowarowym”	20
Dostosowanie do warunków UE”	2
„Programy rolnośrodowiskowe”	4
„Renty strukturalne”	2
Różnicowanie działalności rolniczej w kierunku nierolniczej” –	1

Podział powierzchni Długiego ze względu na rodzaj uprawy	Powierzchnia w ha
Łączna powierzchnia Długiego	957,6529
Tereny orne	606,4817
Łąki	89,5415
Pastwiska	49,5398
Sady	3,5004
Razem grunty rolne	749,0634
Lasy i zakrzaczenia	85,36
Nieużytki	0
Tereny zabudowane	50,1695
Grunty pod wodami	20,98
Drogi	48,97
Tereny kolejowe	3,11

Podział powierzchni Długiego ze względu na klasy gruntów	Powierzchnia w ha
II	66,27
III	662,2666
IV	116,336
V	35,9
VI	0,31

W produkcji zwierzęcej zmniejsza się ilość krów mlecznych hodowanych w małych gospodarstwach.

Usługi dla rolnictwa na terenie Długiego i okolicznych miejscowości świadczy Kółko Rolnicze, które realizuje następujące usługi w wymiarze:

1. orka – 80 godzin
2. bronowanie – 11 godzin
3. kultywatorowanie – 16 godzin

4. glebogryzarka – 10 godzin
5. opryskiwanie zbóż – 45 godzin
6. koszenie traw – 82 godziny
7. kombajnowanie zbóż – 70 godzin
8. prasowanie – 35 godzin
9. kopanie ziemniaków – 25 godzin

Oprócz wyżej wymienionych usług Kółko Rolnicze sprzedaje różne artykuły budowlane, m. in.:

1. nawozy – 14 Ton
2. cement – 25 Ton
3. węgiel – 40 Ton

ŚRODOWISKO NATURALNE

Długie podobnie jak większość miejscowości gminy Zarszyn leży nad rzeką Pielnica, która na odcinku Długie – Zarszyn została uregulowana, co sprawiło, że zmalało zagrożenie powodziowe.

Dominują tu gleby trzeciej klasy.

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego i krajobrazu jest szata roślinna. Po obu stronach miejscowości rozciągają się lasy, które zajmują szczególną rolę w środowisku przyrodniczym.

Zarówno brzegi rzeki jak i obrzeża lasów są zanieczyszczone nielegalnymi wysypiskami. Z roku na rok ich ilość maleje, ale ciągle część mieszkańców posiada niską świadomość ekologiczną.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie naszej wsi i gminy mają wpływ zanieczyszczenia z kotłowni i pieców grzewczych oraz pojazdów samochodowych napędzanych silnikami spalinowymi. Emitowane ilości zanieczyszczeń z używanych surowców energetycznych nie stanowią jednak zagrożenia. Z tego tytułu udział emisji własnej w zanieczyszczeniu powietrza jest niewielki.

Zanieczyszczenie gleb ołowiem występuje wzdłuż dróg o nasilonym ruchu. Jest to przede wszystkim droga krajowa.

INFRASTRUKTURA

W miejscowości Długie znajdują się następujące obiekty:

1. Kościół parafialny
2. Dom Ludowy z biblioteką
3. Szkoła (SP + Gimnazjum)
4. Dom Nauczyciela
5. Remiza strażacka

6. Punkt lekarski
7. Stadion wraz z zapleczem
8. Gorzelnia
9. Tartak
10. Kółko Rolnicze
11. Punkt zlewny OSM Sanok
12. Pizzeria
13. Kiosk
- 14.4 sklepy spożywcze
- 15.1 sklep wielobranżowy.

KOMUNIKACJA

Miejscowość Długie posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne. Przebiega przez nią droga krajowa nr 28 Zator-Medyka-Granica Państwa. Jest to trasa o znaczeniu powiatowym, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym (bliskość granicy Słowackiej i Ukraińskiej).

Ponadto w Długiem ma swój początek droga powiatowa Długie-Pakoszkówka. Występuje też sieć dróg gminnych i wewnętrznych. Długie leży w centrum gminy i dojazd z większości miejscowości jest bardzo dobry. Część dróg w tym droga powiatowa i drogi należące do mienia komunalnego gminy znajdują się w złym stanie technicznym.

Przez naszą miejscowość biegnie linia kolejowa relacji Jasło - Zagórz .

TELEKOMUNIKACJA I INTERNET

Długie ma sieć telefoniczną oraz korzysta z cyfrowej centrali automatycznej w Zarszynie, do której podłączonych jest większość mieszkańców. Umożliwia ona automatyczne połączenia w ruchu międzynarodowym. Ponadto wieś jest objęta zasięgiem wszystkich sieci telefonii komórkowej.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Długie jest w 90% zwodociągowane. Jednak nie wszystkie gospodarstwa domowe przyłączone do wodociągu korzystają z wody wodociągowej ze względu na koszty. Każde gospodarstwo posiada bowiem własne ujęcia wody – studnie kopane.

Do sieci wodociągowej na terenie wsi przyłączonych jest 200 odbiorców, a w całej gminie 787. Sieci wodociągowej w całej gminie jest 61 km, z czego 7,6 km w Długiem.

SIEĆ KANALIZACYJNA

Długie posiada sieć kanalizacyjną, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Zarszynie. Na koniec 2007r. do sieci kanalizacyjnej przyłączonych było 356 odbiorców na 1308 w całej gminie. W Długiem długość sieci kanalizacyjnej wynosi: 23,1 km na 88,7 km w całej gminie.

ŹRÓDŁA ENERGII

a/ elektryczność:

Każde gospodarstwo ma dostęp do elektryczności. W 2007r. wybudowano oświetlony chodnik dla pieszych wraz ze ścieżką rowerową relacji Zarszyn – Długie – Nowosielce przy drodze krajowej. Oświetlone są również niektóre odcinki dróg gminnych.

b/ gazownictwo:

Długie jest całkowicie zgazyfikowane gazem ziemnym, rozprowadzanym rurociągami nisko i średniociśnieniowymi.

OŚWIATA

Na terenie Długiego funkcjonują dwie szkoły:

Szkoła Podstawowa w Długiem (150 uczniów) i Gimnazjum w Długiem (200 uczniów. Gimnazjum swym obwodem obejmuje młodzież z czterech miejscowości: Bażanówka, Nowosielce, Pielnia i Długie. Obie placówki funkcjonują w jednym budynku. Ilość sal lekcyjnych jest niewystarczająca i nauka odbywa się dwuzmianowo. SP posiada 4 pomieszczenia na 6 klas oraz pomieszczenie dla „zerówki” , a Gimnazjum 5 sal lekcyjnych + świetlicę na 9 oddziałów. W szkole działa stołówka, w której wydawanych jest około 200 jednodaniowych posiłków. Największą bolączką obu szkół jest brak sali gimnastycznej i klasopracowni. W celu poprawy warunków rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz w celu poprawy warunków nauki w Gimnazjum, które ma służyć wyrównywaniu różnic środowiskowych, powinno się jak najszybciej doprowadzić do wybudowania hali sportowo – widowiskowej.

Drugą poważną bolączką mieszkańców Długiego podobnie jak i mieszkańców całej gminy jest brak przedszkola. Rodzice pracujący zmuszeni są wozić swoje dzieci do sąsiedniej gminy Besko (9km) lub do Sanoka (14km), gdzie ostatnio napotykają na trudności przy przyjęciach dzieci.

ZDROWIE

W Długiem mieści się Izba Lekarska, w której można uzyskać pomoc pielęgniarki, lekarz przyjmuje raz w tygodniu. Na terenie Kółka Rolniczego znajduje się punkt apteczny.

POMOC SPOŁECZNA

W gminie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Zarszynie. 54 rodziny z Długiego korzysta z pomocy GOPS-u. Są to przede wszystkim zasiłki stałe i okresowe. Nie uwzględniono w tych danych rodzin, które pobierają zasiłki rodzinne, czy wychowawcze.

BEZPIECZEŃSTWO

Do 2007r. w Zarszynie mieścił się Posterunek Policji, który od 2008r. został przeniesiony do Beska (9 km) .

OSP w Długiem posiada dwa samochody.

W chwili obecnej OSP zrzesza 116 członków. Poza drużyną męską w ramach OSP działa również Kobięca Drużyna Pożarnicza i Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Siedzibą jednostki jest Dom Strażaka, w którym są dwa boksy garażowe, zaplecze sanitarne oraz świetlica. Jednostka od 1997r funkcjonuje w KSRG. Na wyposażeniu jednostki znajduje się sprzęt ratowniczo- gaśniczy : samochód Star GBA i Ford GLM, motopompy, pilarki do drewna, betonu i stali, agregaty prądotwórcze, nowoczesne środki łączności, umundurowanie ochronne. OSP w Długiem odnosi znaczące sukcesy w zawodach sportowo- pożarniczych szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego. Druhowie biorą aktywny udział m.in. w przygotowaniu uroczystości kościelnych, państwowych różnego rodzaju imprez środowiskowych. Przy Straży działa zespół muzyczny – instrumentalny ISKRA i orkiestra dęta. Swoimi występami uświetniają uroczystości wiejskie, gminne, są zapraszani na występy poza granice naszej gminy, a nawet poza granice Polski (Ukraina, Słowacja).

SPORT I REKREACJA

Ludowy Klub Sportowy powstał w 1947r., a założycielem oraz pierwszym prezesem był Tadeusz Twardy. Klub posiadał 3 sekcje: piłka siatkowa, piłka nożna oraz boks. Przez wiele lat Klub znajdował się w „Lidze Wiejskiej”, bądź w kl. „C”. Dopiero w połowie lat siedemdziesiątych XXw. Klub awansował do kl. „B”, następnie na początku lat osiemdziesiątych do kl. „A”, a po przyjęciu grającego trenera Jerzego Pietrzkiwicza do kl. „O”. Wtedy drużyna odnosiła największe sukcesy, była o krok od awansu do IV Ligi, zajęła II miejsce tracąc 1 punkt. Funkcję Prezesa pełnił wówczas Janusz Małek, a Klub mógł wystawiać dwie równorzędne drużyny. W wyniku trudności finansowych w latach 1991/92 drużyna opuściła okręgówkę i przez 8 lat grała w kl. „A”. Prezesem został Stanisław Bętkowski. W 1998r. drużyna ponownie awansowała do „O” i grała przez dwa lata. Od 2000r. znajduje się w kl. „A”.

Klub posiada krytą trybunę na 300 miejsc siedzących oraz szatnię w budynku Domu Ludowego. Stadion jest ogrodzony z trzech stron.

KULTURA

W Długiem funkcjonuje Biblioteka Wiejska. Od 50 lat działa Koło Gospodyń Wiejskich.

Przy OSP działa orkiestra dęta i zespół instrumentalny „Iskra”

Na terenie miejscowości istnieje Kościół pw. św. Jadwigi Królowej, przy którym działa Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Akcja Katolicka, chór i schola . .

Przy Gimnazjum w Długiem dwa lata temu powstało Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne, które swe działania skierowało na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży i pozyskiwanie środków z programów pomocowych ogłaszanych dla trzeciego sektora (zrealizowano dwa duże projekty, które głównie dotyczyły organizacji wolnego czasu młodzieży gimnazjalnej: zajęcia/warsztaty pozalekcyjne np. artystyczne dziennikarskie, wyjazdy do filharmonii, teatru, pomoc psychologa, pomoc logopedy na łączną kwotę 35 000zł).

Zespół wokalny – instrumentalny „ISKRA” działa przy OSP w Długiem. Zadebiutował latem 2002r. podczas XIII Przeglądu Kapel Ludowych Podkarpacia w Posadzie

Zarszyńskiej.

W swoim repertuarze posiada pieśni patriotyczne, strażackie, a także biesiadne, ludowe oraz kolędy.

Przygotował również przedstawienie będące odzwierciedleniem życia w Długiem pod zaborami w okresie zapustów. Przedstawienie to zostało zaprezentowane na biesiadzie KGW.

Zespół bierze czynny udział w życiu kulturalnym wsi i gminy, występuje na Dożynkach, Sesjach, Biesiadach, uświetnia uroczystości strażackie i jubileuszowe w całym Powiecie Sanockim i poza nim. Dwukrotnie występował na Słowacji i w Hrubieszowie.

Schola „ANDANTE” działa od 4 lat, w jej skład wchodzi 8 dziewcząt. Największe osiągnięcia to:

- I miejsce w V Konkursie Piosenki Maryjnej,
- Grand Prix w IV Dziecięcym Festiwalu Piosenki Religijnej
- III miejsce w III Dziecięcym Festiwalu Piosenki Religijnej
- II miejsce w IV Konkursie Piosenki Maryjnej,
- Udziały w Przeglądach Kolęd i wielu innych uroczystościach

ANALIZA ZASOBÓW DŁUGIEGO

Poniższa tabela przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- ✓ środowisko przyrodnicze,
- ✓ środowisko kulturowe,
- ✓ dziedzictwo religijne i historyczne,
- ✓ obiekty i tereny,
- ✓ gospodarka przestrzenna,
- ✓ gospodarka, rolnictwo,
- ✓ sąsiedzi i przyjezdni,
- ✓ instytucje, ludzi, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	małe	średnie	duże
Środowisko przyrodnicze i krajobrazowe			
walory krajobrazu : <i>Otoczenie lasów, malowniczy, zróżnicowany topograficznie krajobraz</i>			X
walory klimatu: <i>Korzystne warunki klimatyczne dla zamieszkiwania i wypoczynku</i>			X
walory szaty roślinnej: <i>lasy, wzgórza, łąki z zasobami ziół, drzewa-pomniki przyrody:</i>			X
osobliwości przyrodnicze (np. rzadkie gatunki drzew)			X
świat zwierzęcy <i>bliskość siedlisk ptaków ,sarny, lisy, kuny, bobry,</i>			X
wody powierzchniowe <i>rzek, potoki, staw</i>			X
gleby, kopaliny <i>przeważają gleby II i III klasy, zasoby ropy naftowej .</i>			X
Środowisko kulturowe			
walory architektury wiejskiej			X
zabytki			X
zespoły artystyczne: zespół wokalny, orkiestra dęta			X
Tradycje, obrzędy, gwara			X
Specyficzne potrawy			X
Dziedzictwo historyczne i religijne			
fakty historyczne, legendy, podania <i>izba pamięci Narodowej, stary folwark z gorzelnią, pomnik, kapliczki, kilka starych domów, historie związane z powstaniem miejscowości, wydarzenia z II wojny światowej, miejscowy zielarz,, (mało zabytków architektonicznych)</i>			X
ważne postacie historyczne: <i>Jan Wiktor i dawni właściciele Długiego</i>			X
specyficzne nazwy: <i>Stachanów Kleszczów .Piszczel.Koszary</i>			X
miejsca, osoby, przedmioty kultu	X		
święta, odpusty, pielgrzymki <i>odpust parafialny</i>		X	
Obiekty, tereny			
działki pod zabudowę mieszkaniową <i>Wyznaczone tereny pod zabudow , możliwość zabudowy mieszkaniowej – indywidualnej.</i>			X
działki pod domy letniskowe, pola namiotowe	X		
działki pod zakłady produkcyjne i usługowe			X
pustostany mieszkaniowe, magazynowe, przemysłowe			X

tradycyjne obiekty gospodarcze wsi <i>zakłady usługowe i handlowe: naprawy samochodów, usługi budowlane, usługi dla rolników, sklepy spożywcze, sklep wielobranżowy, autokomis,</i>			X
plac i miejsca spotkań publicznych <i>Dom Ludowy budynek OSP, Kościół, Szkoła,</i>		X	
miejsca sportu i rekreacji, szlaki turystyczne <i>stadion, mała sala gimnastyczna w szkole</i>		X	
miejsca noclegowe i restauracje <i>bar + pizzeria</i>	X		

Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna			
plan zagospodarowania przestrzennego		X	
sieć energetyczna			X
sieć gazowa			X
sieć kanalizacyjna			X
sieć wodociągowa			X
sieć telekomunikacyjna			X
drogi dojazdowe			X
drogi wewnętrzne			X
Gospodarka, rolnictwo			
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X	
firmy produkcyjne, zakłady usługowe		X	
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X	
przetwórstwo rolno-spożywcze	X		
grupy producenckie i organizacje rolnicze	X		
rzemiosło artystyczne		X	
Sąsiedzi i przyjezdni			
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria)			X
ruch tranzytowy			X
przyjezdni stali i sezonowi		X	
Instytucje			
placówki opieki zdrowotnej			X
szkoły			X
dom kultury		X	
Zasoby społeczne			
Ochotnicza Straż Pożarna			X
Koło Gospodyń Wiejskich			X
Kluby Sportowe			X
Stowarzyszenia		X	
Akcja Katolicka		X	
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży			X
Struktura demograficzna, rynek pracy			

Liczba ludności			X
Zatrudnienie			X
Bezrobocie			X
Pomoc społeczna			X

Kluczowe obszary problemowe rozwoju

Co nas wyróżnia? <i>(położenie, infrastruktura, wydarzenie historyczne, ciekawa osoba, charakterystyczny krajobraz, osobliwości przyrodnicze – coś co nas wyróżnia na zewnątrz)</i>	
Diagnoza (jak jest)	<ul style="list-style-type: none"> • dogodne położenie - wieś położona jest przy głównym trakcie komunikacyjnym drogi krajowej nr 28 Zator-Medyka prowadzącym w Bieszczady. Jest to trasa o znaczeniu powiatowym, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym (bliskość granicy Słowackiej i Ukrainskiej), centralne położenie w gminie • w Gimnazjum znajduje się Izba Pamięci Narodowej, w której znajdują się pamiątki i eksponaty przekazane przez mieszkańców Długiego, byłych właścicieli gorzelnii i folwarku – rodziny Wiktorów • w Izbie pamięci zgromadzono materiały z historii miejscowości ich mieszkańców, m.in. utworzono kącik poświęcony ks. Stanisławowi Burczykowi i miejscowemu zielarzowi – Adamowi Ryszowi. • na terenie wsi znajdują się m.in. kościół parafialny, stara gorzelnia, folwark z początków XX w. stare domy drewniane z początku XX w, pomnik ofiar I i II wojny światowej, kapliczki przydrożne • prężnie działająca OSP, KGW, Zespół wokalny – instrumentalny "ISKRA", orkiestra dęta ,klub sportowy "SANBUD", Stowarzyszenie Kulturalne przy Gimnazjum ,Schola „ANDANTE" • boisko sportowe oraz szatnia wymagające remontu • tereny pod zabudowę mieszkaniową i letniskową • pustostany na mieniu komunalnym: dom nauczyciela
Plan (jak ma być)	<p>Remont i modernizacja istniejącego Domu Ludowego i zaplecza wokół niego tak aby było możliwe przeprowadzenie dużych imprez kulturalnych. Ponieważ budynek ten położony jest w centrum nie tylko Długiego ale i całej Gminy, dlatego wszystkie imprezy tam organizowane mają ogromne szanse powodzenia. Niezbędna jest termomodernizacja, wymiana stolarki okiennej, wykonanie ogrzewania, położenie podłóg, rozbudowa sceny i jej zaplecza.</p> <p>Budowa sceny plenerowej i parkingu wokół Domu Ludowego.</p> <p>Modernizacja i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej wsi: remont boiska sportowego i szatni, budowa boiska do siatkówki i koszykówki, budowa kortów tenisa ziemnego oraz szatni, ogrodzenie obiektu ,budowa hali sportowo – rekreacyjnej.</p>

Projekty + realizatorzy	Projekt: Kompleks Sportowo – Kulturalny w Długiem , Gmina Zarszyn, mieszkańcy, organizacje pozarządowe przy udziale środków zewnętrznych, Rada Sołecka
--------------------------------	---

<u>Jakie funkcje pełni ?</u> <i>(turystyczna, rolnicza i kulturalna, społeczno-oświatowa, duchową)</i>	
Diagnoza (jak jest)	<ul style="list-style-type: none"> • sportową -organizowanie zawodów gminnych, powiatowych, międzynarodowych • kulturalną • kultywowanie tradycji religijnych • w niewielkim stopniu funkcje usługowe i handlowe • kościół Rzymsko-Katolicki: KSM, Akcja Katolicka • szkoła podstawowa • gimnazjum dla 4 miejscowości • organizacje: LKS, KGW, zespół ISKRA, KSM
Plan (jak ma być)	Elewacja zewnętrzna kościoła, wstawienie okien witrażowych , montaż platformy dla niepełnosprawnych. Zagospodarowanie tzw. „Jackówki” na miejsce spotkań młodzieży KSM-u, dzieci i młodzieży oazowej.
Projekty + realizatorzy	Projekt: „Nasz Kościół” - Mieszkańcy, ksiądz + Rada Duszpasterska + sponsorzy.

<u>Kim są mieszkańcy?</u> <i>(co robią, czym się zajmują (twórcy, sportowcy, przedsiębiorcy)</i>	
Diagnoza (jak jest)	<ul style="list-style-type: none"> • większą część mieszkańców stanowią osoby utrzymujące się z pracy poza rolnictwem (głównie zakłady pracy na terenie pow. sanockiego) • część osób prowadzi własną działalność gospodarczą, handlową i usługową • znaczna część młodych mieszkańców znalazła zatrudnienie poza terenem powiatu lub województwa, jak również poza granicami kraju • emeryci i renciści • bezrobotni w tym młode matki wychowujące dzieci • dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół podstawowych, gimnazjum, ponadpodstawowych • młodzież studiująca • część mieszkańców udzielających się społecznie głównie w miejscowej

	<p>OSP, LKS, KGW</p> <ul style="list-style-type: none"> • duża grupa mieszkańców o zainteresowaniach artystycznych /śpiew, muzyka, wyroby rękodzieła ludowego/ • duża grupa młodzieży z zamiłowaniem do sportu oraz działacze sportowych • duża grupa mężczyzn jak i młodych dziewczyn działających w OSP • grupa nauczycieli, pedagogów i rodziców działających w lokalnym stowarzyszeniu działającym przy szkole
Plan (jak ma być)	<p>Ma powstać miejsce, które będzie dostosowane na potrzeby świetlicy, kawiarenki internetowej, biblioteki i czytelnicy. Organizacja kursów, szkoleń dla mieszkańców.</p> <p>Mają powstać nowe miejsca pracy w zmodernizowanej gorzelnicy + zakładach usługowych.</p>
Projekty + realizatorzy	<p>Projekt – Aktywizacja i integracja mieszkańców.</p> <p>Gmina Zarszyn , mieszkańcy ,organizacje pozarządowe przy udziale środków zewnętrznych, Rada Sołecka</p>

Źródła utrzymania mieszkańców?

(czym się zajmują gdzie znaleźli zatrudnienie)

Diagnoza (jak jest)	<ul style="list-style-type: none"> • praca we własnym gospodarstwie rolnym (jest 381 gospodarstw rolnych) • dochody z działalności handlowej i usługowej – działalność gospodarczą prowadzi 54 osoby • świadczenia socjalne • praca zarobkowa poza terenem Gminy • jeden zakład produkcyjny-tartak • dochody mieszkańców są niskie ze względu na niskie zarobki osób pracujących oraz niskie renty i emerytury
Plan (jak ma być?)	<p>Tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw. Wykorzystanie budynku po gorzelnicy oraz pomieszczeń Kółka Rolniczego do powstania zakładów usługowych i przemysłu.</p> <p>Zwiększenie zatrudnienia w nowo powstałych zakładach. Rozwój turystyki wiejskiej, powstanie gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.</p> <p>Zorganizowanie szkoleń dla mieszkańców w celu ich przekwalifikowania</p>

	do zawodów aktualnie potrzebnych na rynku pracy. Wzrost zatrudnienia spowoduje zwiększenie dochodów mieszkańców.
Projekty + realizatorzy	Projekt: Nowe miejsca pracy. Prywatni przedsiębiorcy, Urząd Pracy, Gmina Zarszyn oraz inne służby samorządowe i państwowe jako partnerzy i inwestorzy, mieszkańcy.

<u>Jak jest zorganizowana?</u> <i>(straż pożarna, koła gospodyń wiejskich, kółka rolnicze, zespoły sportowe)</i>	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<p>Organizacje i instytucje działające na wsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sołtys + Rada Sołecka • Ochotnicza Straż Pożarna • Koło Gospodyń Wiejskich • Ludowy Klub Sportowy "SANBUD" • Zespół wokalny-instrumentalny "ISKRA" • Orkiestra Dęta • Rada Parafialna • Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży • Akcja Katolicka • Stowarzyszenie Edukacyjno- Kulturalne przy Gimnazjum w Długiem • filia biblioteki gminnej • szkoły: Szkoła Podstawowa + Gimnazjum <p>Zaplecze wykorzystywane przez w/w organizacje:</p> <p>budynek OSP ,Dom Ludowy (ze względu na swój stan i estetykę wykorzystywany tylko w lecie na imprezy `środowiskowe), Stadion do piłki nożnej wymagający modernizacji (brak boisk do siatkówki i koszykówki i kortów tenisowych), kościół z zapleczem wymagającym remontu (sanitariaty), budynek szkoły (brak Sali gimnastycznej, klasopracowni), stare budynki po Kołku Rolniczym, które stanowią własność gminy.</p>
Plan (jak ma być?)	Budowa hali widowiskowo- sportowej przy szkole wraz z rozbudową szkoły i modernizacją jej otoczenia, budowa parkingu, ogrodzenie całości kompleksu szkolnego.
Projekty + realizatorzy	Projekt: „Budowa hali sportowej” Gmina Zarszyn , mieszkańcy ,organizacje pozarządowe przy udziale środków zewnętrznych, Rada Sołecka.

<u>Jakie obyczaje i tradycje wieś pielęgnuje i rozwija?</u> <i>(uroczystości rodzinne, święto plonów, święta kościelne)</i>	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<ul style="list-style-type: none"> • kultywowanie tradycji i zwyczajów ludowych <ul style="list-style-type: none"> ➤ obrzędy ludowe ➤ zespoły ludowe ➤ biesiady ➤ wiejskie wesela ➤ gwara-w mowie mieszkańców można się doszukać wpływów gwary mazurskiej, języka łemkowskiego oraz języka niemieckiego ➤ pielęgnacja starych pieśni ludowych, patriotycznych, wojskowych, kolęd i pastorałek ➤ udział w przeglądach pieśni ludowych o zasięgu gminnym, powiatowym, regionalnym i międzynarodowym (wyjazdy na Ukrainę i Słowację) • kultywowanie tradycji religijnych <ul style="list-style-type: none"> ➤ udział chóru , scholii, straży, orkiestry w przygotowaniu uroczystości i świąt kościelnych, ➤ przygotowanie przez KGW i młodzież szkolną wyrobów rękodzieła ludowego na gminną wystawę wielkanocną i bożonarodzeniową ➤ konkurs kolęd + Jasełka, ➤ Dożynki-plecienie wieńca dożynkowego ➤ odpust parafialny ➤ Zielone Świątki • kultywowanie tradycji dziedzictwa narodowego i własnego <ul style="list-style-type: none"> ➤ Święto Niepodległości ➤ Święto 3 Maja ➤ Izba Pamięci Narodowej przy Gimnazjum ➤ konkursy o życiu patronki kościoła i Gimnazjum – św. Jadwigi Królowej .
Plan (jak ma być?)	<p>Podjęcie działań w kierunku wyeksponowania naszego bogatego dorobku kulturalnego, zachowanych tradycji twórczych, obyczajowych, produktów i potraw regionalnych dla osób tu zamieszkałych i przyjezdnych.</p> <p>Organizowanie masowych imprez kulturalnych, festynów. Wzmocnienie działalności zespołu wokalny-instrumentalnego "ISKRA" oraz orkiestry dętej działającej przy OSP poprzez nabór nowych członków, zakup strojów i wyposażenia. Promocja miejscowości i jej dorobku (foldery, strona internetowa).</p>
Projekty + realizatorzy	<p>Projekt: „Kultywowanie tradycji przodków”.</p> <p>Urząd Gminy Zarszyn oraz inne służby samorządowe i państwowe jako partnerzy i inwestorzy, organizacje społeczne, szkoły , Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne, Rada Sołecka</p>

<u>Jaki jest wygląd wsi? Jakie są mieszkania i obejścia?</u> (charakter zabudowy, układ architektoniczny, ciekawe domy i obejścia)	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<ul style="list-style-type: none"> • występuje zróżnicowanie zabudowy • na wsi znajduje się stara gorzelnia z folwarkiem • obejścia w większości są zadbane, przywiązuje się dużą wagę do ich wyglądu zewnętrznego, część zabudowy to domy murowane charakterystyczne dla lat 80-tych XXw. • we wsi jest dużo domów drewnianych i zabudowań gospodarczych wybudowanych po II wojnie światowej • rozwija się w małym stopniu budownictwo mieszkaniowe • w części środkowej wsi znajduje się wybudowany w latach 80-tych XXw. wyróżniający się potężną budową kościół Rzymsko-Katolicki • wieś wyposażona jest w sieć gazową, energetyczną, telekomunikacyjną, kanalizację i wodociąg, • stan dróg gminnych i wewnętrznych jest zły • brak chodników dla pieszych przy drogach gminnych • stosunkowo dobrze rozwinięty transport publiczny drogowy i kolejowy
Plan (jak ma być?)	Modernizacja i remont dróg gminnych i wewnętrznych .Budowa chodników przy drogach gminnych ,uzupełnienie oświetlenia miejscowości i dróg. Odnawianie starych domów zgodnie z wzorami regionalnej architektury. Utworzenie ścieżek rowerowych i turystycznych.
Projekty + realizatorzy	Projekt: „Lepsze drogi”. Remont dróg gminnych i wewnętrznych. Poprawa bezpieczeństwa przy drogach-budowa chodników i oświetlenia. Odnowa architektury wsi. Urząd Gminy w Zarszynie przy współudziale środków unijnych, mieszkańcy, Rada Sołecka i inne organizacje pozarządowe

Oferta dla dzieci i młodzieży. (przedszkola, szkoły, biblioteki,...)	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<ul style="list-style-type: none"> • na terenie miejscowości działa Ludowy Klub Sportowy “SANBUD”, który prowadzi współpracę z miejscowością Niżna Sitnica na Słowacji • mogą również korzystać z boiska sportowego • istnieje Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza • Szkoła Podstawowa i Gimnazjum (niewiele zajęć pozalekcyjnych o charakterze artystycznym) • filia biblioteki • skromna oferta zajęć pozaszkolnych • brak innych możliwości zagospodarowania wolnego czasu (brak ośrodka kultury dla młodzieży)
Plan (jak ma być?)	<p>Utworzenie Centrum kulturalno – sportowego w tym (świetlicy z kawiarenką internetową i biblioteką). Budowa placu zabaw dla dzieci.</p> <p>Remont boiska sportowego, budowa kortów tenisowych, boiska do siatkówki oraz szatni sportowej. Budowa hali sportowej celem uaktywnienia młodzieży w uprawianie sportu organizując cykliczne rozgrywki i turnieje.</p>
Projekty + realizatorzy	<p>Projekt: Budowa i remont obiektów sportowych jako szansa dla uaktywnienia młodego pokolenia.</p> <p>Organizacje Społeczne i Rada Sołecka, Stowarzyszenie, Urząd Gminy Zarszyn oraz inne służby samorządowe i państwowe jako partnerzy i inwestorzy</p>

Oferta dla osób starszych, samotnych.	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<p>30 % ludności to emeryci i renciści.</p> <p>Brak jakiegokolwiek zorganizowania czasu dla ludzi starszych i samotnych. Główną przyczyną takiego stanu jest brak odpowiedniego miejsca na organizowanie spotkań ludzi starszych.</p>
Plan (jak ma być?)	<p>Wspólne spotkania integracyjne, wycieczki, pielgrzymki, szkolenia, kursy komputerowe, dzielenie się wiedzą i umiejętnościami z młodzieżą szkolną, organizacja szkoleń dla osób 50+. Miejsce spotkań - Centrum Kulturalno – Sportowe.</p> <p>Organizacja Domu Spokojnej Starości.</p>
Projekty + realizatorzy	<p>„Wszyscy jesteśmy mieszkańcami naszej wsi.”</p> <p>Urząd Gminy Zarszyn ,organizacje pozarządowe, Szkoła, Gminne Stowarzyszenie Kobiet, Rada Sołecka, Akcja Katolicka ,Katolicki Stowarzyszenie Młodzieży</p>

Możliwości inwestycyjne? (plan na biznes – sposobem na niszę rynkową)	
Diagnoza (jak jest, co jest?)	<p>Spadek produkcji rolnej. Brak zakładów pracy. Duże obciążenie firm kosztami, wynikające z wysokich podatków i energii. Budynek gorzelni – własność prywatna. Zabudowania i teren Kółka Rolniczego – własność Gminy Dom Ludowy z przeznaczeniem na centrum Kulturalno – sportowe + usługowe (organizacja wesel, zabaw itp.) . Teren stadionu. Budynek Szkoły - własność Gminy Dom Nauczyciela - własność Gminy. Izba Lekarska - własność Gminy. Kościół, cmentarz - własność parafii. Gospodarstwa rolne + specjalistyczne - własność prywatna. Zakłady Usługowe – samochodowy, budowlane, handlowe.... - własność prywatna. Działki budowlane - własność prywatna + własność Gminy. Dogodne położenie miejscowości przy drodze krajowej ,możliwość korzystania z transportu drogowego i kolejowego.</p>
Plan (jak ma być?)	<p>Zagospodarowanie tzw. „Jackówki” na miejsce spotkań młodzieży KSM-u, dzieci i młodzieży oazowej.</p> <p>Tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw + rozbudowa istniejących.</p> <p>Wykorzystanie budynku po gorzelni oraz pomieszczeń Kółka Rolniczego do powstania zakładów usługowych i przemysłu.</p> <p>Dokończenie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wymiana pokryć dachowych z azbestu.</p> <p>Zwiększenie zatrudnienia w nowo powstałych zakładach. Rozwój turystyki wiejskiej, powstanie gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.</p>
Projekty + realizatorzy	<p>Projekt: Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych z wykorzystaniem Odnawialnych Źródeł Energii.</p> <p>Przedsiębiorca prywatny. Nowe programy unijne.</p>

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku wsi Długie posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na

celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech wsi Długie umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY

1. Dobre położenie blisko głównej drogi w centrum gminy.
2. Dobry układ komunikacyjny i sieć dróg.
3. Bliskość granicy Słowackiej i Ukraińskiej.
4. Dobre połączenie komunikacyjne :PKS, PKP, prywatne linie autobusowe.
5. Dostęp do rzeki.
6. Posiadanie terenów inwestycyjnych.
7. Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko.
8. Wysoki stopień zwodociągowania i zgazyfikowania, dobrze rozwinięta sieć elektroenergetyczna, telefoniczna i Internetowa oraz oświetlenie wsi.
9. Duża ilość dzieci i młodzieży w szkołach.
10. Działalność klubu sportowego.
11. Działalność i zaangażowanie OSP.
12. Stowarzyszenie Edukacyjno Kulturalne.
13. Potencjał ludzki.
14. Duża aktywność władz gminy w zdobywaniu zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań inwestycyjnych
15. Certyfikat -Gmina FAIR PLAY
16. Zasoby dziedzictwa kulturowego i wiejskiego
17. Dom Ludowy -
18. Szkoła Podstawowa i Gimnazjum
19. Boisko sportowe
20. punkt medyczny
21. prężnie działające: OSP, KGW, Ludowy Klub Sportowy, zespół wokalny-instrumentalny "ISKRA", orkiestra dęta, stowarzyszenie Edukacyjno – Kulturalne.
22. Duże doświadczenie Stowarzyszenia Edukacyjno-Kulturalnego w opracowaniu projektów i pisaniu wniosków o dotacje.
23. Filia biblioteki gminnej.
24. Oferta całoroczna dla turystów(przeгляд kapel, biesiady, grzybobrania, bliskość wyciągów narciarskich, festyny ludowe).
25. Wykształcona i zdolna młodzież.

SŁABE STRONY

1. Brak planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Brak hali gimnastycznej przy szkole,
3. Brak w szkole klasopracowni, skromnie mało pomocy dydaktycznych.
4. Dwuzmianowość w szkole.
5. Zły stan wiejskiego boiska sportowego.
6. Brak placu zabaw dla małych dzieci.
7. Niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej.
8. Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym.
9. Brak przedszkola/ brak wspomaganie wczesnoszkolnego .
10. Brak miejsca do spotkań młodzieży świetlicy wiejskiej – centrum życia kulturalnego, kawiarenki internetowej.
11. Mało zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki(ferie, wakacje).
12. Mała oferta zajęć pozaszkolnych dla młodzieży.
13. Brak funduszy z budżetu gminy na prowadzenie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
14. Brak wewnętrznego kapitału inwestycyjnego
15. Brak parkingów dla pojazdów.
16. Zły stan dróg wiejskich
17. Zły stan techniczny i estetyczny Domu Ludowego.
18. Słaba promocja walorów kulturowych
19. Migracja zarobkowa młodych, wykształconych osób za granicę
20. Bezrobocie
21. Brak ożywienia gospodarczego skutkującego nowymi miejscami pracy i rozwojem lokalnym.
22. Mało gospodarstw specjalistycznych.
23. Słabe zainteresowanie rozwojem agroturystyki.
24. Zagrożenie powodziowe miejscowości.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

SZANSE

1. Możliwość uzyskania środków z funduszy Unii Europejskiej (m.in. programy typu “Odnowa wsi”, czy LEADER+).
2. Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich.
3. Otwarcie granic (możliwość kształcenia i legalnej pracy).
4. Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich i drobnej wytwórczości.
5. Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami.
6. Rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego..
7. Zatrzymanie emigracji zarobkowej.

ZAGROŻENIA

1. Niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce.
2. Skromny budżet gminy.
3. Trudno dostępny pieniądz na udział własny.
4. Emigracja młodych ludzi
5. Bezrobocie w regionie.
6. Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE.

PLAN DZIAŁAŃ

Plan Odnowy zakłada realizację wielu działań ze sfer społeczno-kulturalnej, oświatowej i gospodarczej życia mieszkańców. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Długiego spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy Zarszyn , powiatu i województwa oraz zapisami strategii Narodowego Planu Rozwoju. Cele i zadania określone w Planie Odnowy są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie wsi Długie posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Planowanymi do realizacji zadaniami w miejscowości są więc:

- 1. Utworzenie Kompleksu Sportowo – Kulturalnego w Długiem. Remont i modernizacja istniejącego Domu Ludowego, który będzie wielofunkcyjnym centrum kulturalno-sportowym:**
 - a) świetlica,
 - b) biblioteka,
 - c) kawiarenka internetowa,
 - d) sala widowiskowa (duże uroczystości, biesiady, wesela, itp.),
 - e) remont boiska sportowego, szatni i trybun wraz z oświetleniem,
 - f) scena plenerowa,
 - g) budowa boiska do siatkówki i koszykówki, budowa kortów tenisa ziemnego,
 - h) wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych,
 - i) budowa parkingu i ogrodzenie całości kompleksu.
- 2. „Nasz Kościół”: wykonanie elewacji Kościoła, remont schodów, wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych, wprawienie witraży, budowa parkingu przy kościele i cmentarzu.**

3. Aktywizacja i integracja mieszkańców.
4. Nowe miejsca pracy - wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
5. Budowa hali sportowo – widowiskowej przy szkole wraz z rozbudową szkoły i modernizacją jej otoczenia.
6. Kultywowanie tradycji przodków.
7. „Lepsze drogi”, modernizacja dróg:
 - a) poprawa nawierzchni,
 - b) uzupełnienie oświetlenia,
 - c) budowa chodników przy drogach.
8. Budowa placu zabaw dla dzieci i zorganizowanie przedszkola.
9. „Wszyscy jesteśmy mieszkańcami Długiego”
10. Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych z wykorzystaniem Odnawialnych Źródeł Energii.

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

HARMONOGRAM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Plan Odnowy zakłada realizację wielu działań ze sfer społeczno-kulturalnej, oświatowej i gospodarczej życia mieszkańców. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa.

Lp.	Rodzaj planowanego zadania	Przewidywany okres realizacji
1.	Utworzenie Kompleksu Sportowo - Kulturalnego w Długiem	2008-2012
2.	"Nasz Kościół"	2009-2012
3.	Aktywizacja i integracja mieszkańców	2009-2011
4.	Nowe miejsca pracy	2008-2014
5.	Budowa hali sportowo-widowiskowej	2008-2013
6.	Kultywowanie tradycji przodków	2008-2014
7.	"Lepsze i bezpieczne drogi"	2008-2014
8.	Budowa placu zabaw i zorganizowanie przedszkola	2009-2012
9.	"Wszyscy jesteśmy mieszkańcami Długiego"	2009-2014
10.	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych z wykorzystaniem Odnawialnych Źródeł Energii	2009-2016

ODBIORCY PROJEKTÓW

Odbiorcami wszystkich projektów będą mieszkańcy miejscowości Długie, mieszkańcy całej gminy korzystający z kompleksu sportowo- kulturalnego, młodzież miejscowości z obwodu Gimnazjum w Długiem, przyjezdni, turyści,

OCZEKIWANE REZULTATY

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej i poprawy jakości zadań oświatowych całej gminy. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Długie rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Zarszyn. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Zarszyn, Radzie Sołeckiej miejscowości Długie oraz Sołtysowi wsi Długie.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Zarszyn zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy miejscowości Długie zakłada w przeciągu 10 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, współpracy mieszkańców całej gminy, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Plan został przyjęty i zatwierdzony przez Radę Sołecką, a następnie przez Zebranie Wiejskie, które odbyło się w dniu 18.06.2008r.

Osoby biorące udział w opracowaniu Planu Odnowy Miejscowości Długie:

Bętkowski Stanisław, Chmiel Alicja, Dębski Janusz, Folta Janusz, Kucharski Stanisław, Małek Janusz, Stasiczak Krystyna, Twarda Renata, Węgrzyn Maria, Zubik Marek

